

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se

Rektorn vid Ekebygymnasiet
erik.ojala@uppsala.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Ekebygymnasiet
i Uppsala kommun

Tillsyn i Ekebygymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ekebygymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 28 och den 29 augusti 2013.

Fakta om skolan

Ekebygymnasiet är en kommunal skolenhet med gymnasieskola och vuxenutbildning, som leds av en rektor. Rektorn har till sitt stöd en biträdande rektor. Skolan har fyra ämneslag som bland annat arbetar med ämnesutveckling, bedömningsfrågor, elevhälsofrågor och fortbildning och åtta arbetslag som bland annat arbetar med kvalitetsfrågor, likabehandlingsarbete, "principer för särskilt stöd" samt fortbildning. Vid tillsynen hade gymnasieskolan cirka 420 elever.

Ekebygymnasiet bedriver el- och energiprogrammet, hantverksprogrammet årskurs 2 och 3 med inriktning florist (lärlingsutbildning), hotell- och turismprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion. Ekebygymnasiet bedriver även vuxenutbildning för cirka 70 elever.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2011/2012 framgår att andelen elever i Ekebygymnasiet som fullföljde sin utbildning inom fyra år var 64,7 procent. Motsvarande andel för riket var 76,7 procent totalt för de nationella programmen. Skillnaden mellan flickor och pojkar på Ekebygymnasiet är betydande, med 72,7 procent för flickor (riket 79,4 procent) och 53,6 procent för pojkar (riket 74,1 procent) som fullgör sin utbildning inom fyra år. Redovisat per program visar statistiken för Ekebygymnasiet att 71,4 procent av eleverna på elprogrammet (riket 81,2 procent) och 59,7 procent för hotell- och restaurangprogrammet (riket 74,9 procent) fullföljde sin utbildning inom fyra år.

Enligt Skolverkets statistik var den genomsnittliga betygspoängen för Ekebygymnasiet 12,4 för de elever som avslutade sin utbildning 2012. Motsvarande betygspoäng för riket var 14,0 totalt för de nationella programmen. Vid en jämförelse av de senaste fyra åren framgår att Ekebygymnasiets genomsnittliga betygspoäng är något nedåtgående, från 13,3 år 2009 till 12,4 år 2012. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier var 68,8 procent, att jämföra med motsvarande andel för riket som var 86,7 procent. Skillnaden i behörighet till universitets- och högskolestudier mellan flickor och pojkar på Ekebygymnasiet är betydande, med 71,4 procent för flickor (riket 90,1

procent) och 64,5 procent för pojkar (riket 83,3 procent). Lägst andel elever behöriga till universitets- och högskolestudier har elprogrammet med 60 procent (riket 89 procent) och högst andel har livsmedelsprogrammet med 83 procent (riket 86 procent).

Av de elever som avslutade sin utbildning på de nationella programmen på Ekebygymnasiet år 2012 fick 97,4 procent av eleverna minst betyget Godkänt i Matematik A, 91 procent i Engelska A och 98,7 procent i Svenska A. Motsvarande värden för estetisk verksamhet var 100 procent, för idrott och hälsa 97,4 procent, för Naturvetenskap A 92,2 procent, för Religionskunskap A 87,2 procent, för Samhällskunskap A 84,6 procent, för Svenska B 79,2 procent och för projektarbete 88,5 procent. Variationen mellan programmen är dock relativt stor. Skolverkets statistik visar att resultaten från de nationella kursproven vårterminen 2012, generellt var lägre för Ekebygymnasiet än genomsnittet för riket.

Helhetsbedömning

Ekebygymnasiet bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats. Skolan har under 2013 påbörjat ett systematiskt kvalitetsarbete som har vissa brister som måste åtgärdas för att det ska uppfylla de krav som framgår av författningarna. Skolan måste också arbeta med att förbättra kunskapsresultaten, vilka visar på något vikande resultat de senaste fyra åren.

Inom skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och en ny plan mot kränkande behandling har utarbetats för läsåret 2013/2014 som uppfyller författningarnas krav.

Vid tillsynen framkommer vidare att det finns lärare på skolan som saknar kompetensutveckling för att kunna undervisa i alla de nya kurser som de bedriver inom Gy 11.

Tillsynen visar även att Ekebygymnasiet måste utveckla sina åtgärdsprogram så att insatta åtgärder med särskilt stöd till elever förtydligas och att det också anges hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 december 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det i skolans åtgärdsprogram anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att det i åtgärdsprogrammen ska anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av olika exempel på åtgärdsprogram från skolan framgår att skolans åtgärder inte alltid är tydligt beskrivna utifrån de kunskapskrav som ska uppnås i respektive ämne. Under rubriken "Åtgärd" kan det till exempel finnas formuleringar som "Få undervisning i stugan på svensklektionerna", "Få extrahjälp i stugan på lektionstid eller utanför lektionstid" och "Förlängd kurs i matematik". Det finns också åtgärder beskrivna som innebär att eleven ska göra uppgifter hemma, vilket inte kan ses som någon form av särskilt stöd från skolan. I samtliga exempel på granskade åtgärdsprogram saknas uppgifter om hur respektive åtgärd ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser skolans arbete med åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att rektorn ser till att personalen vid skolenheterna får möjlighet till kompetensutveckling.
- Säkerställa att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Personalens kompetensutveckling

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Enligt läroplanen för gymnasieskolan har rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan, ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att lärare och annan personal får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Enligt rektorns beskrivning i skolans verksamhetsredogörelse har skolan en kompetensutvecklingsplan där det anges vilka fokusområden skolan behöver utveckla för att nå högre resultat. I intervju med rektorn framkommer att ämneslagen har egen budget för kompetensutveckling och att de har stor frihet att omfördela resurser till mer kompetensutveckling. I intervju med lärare framkommer också att Gy 11 inneburit många nya kurser som lärarna inte känner att de har kompetens att undervisa i. I samtal med lärare i övrigt framkommer att det finns lärare som saknar utbildning i vissa av de kurser de ger elever undervisning i. Detta gäller nya kurser i Gy 11 där lärarna inte har utbildning för den undervisning som bedrivs. Rektor har ett ansvar att se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen ansvarar rektorn för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen. Rektor ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att detta arbete dokumenteras. Även läroplanen betonar rektorns ansvar för att följa upp skolans resultat och utvärdera dessa i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Av skollagen framgår att kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

I Ekebygymnasiets verksamhetsredogörelse beskriver rektorn att skolan har ett så kallat "årshjul" för olika aktiviteter som ska göras. Aktiviteterna är fördelade på olika nivåer i organisationen som exempelvis ledning, ämneslag, arbetslag och enskilda lärare. De olika aktiviteterna handlar om att analysera olika resultat och föreslå olika förbättringar och följa upp dessa. Rektor skriver i verk-

samhetsredogörelsen att skolan är i implementeringsfasen av detta arbete och behöver utveckla fler verktyg för att få fram olika resultat. Skolinspektionen kan vid tillsynen konstatera att ett systematiskt kvalitetsarbete håller på att utarbetas för skolan, dock saknar skolan för närvarande en dokumenterad systematisk uppföljning på skolövergripande nivå i syfte att utveckla utbildningen, som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser skolans arbete med kompetensutveckling och det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 § och 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har utredare Jennie Runesson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Kjell Gyllenswärd
Föredragande

Kopia till
Uppsala kommun

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.